

КОМПОНЕНТЫ, КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ БАКАЛАВРОВ ПО ДОКУМЕНТОВЕДЕНИЮ И ИНФОРМАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ПРОЦЕССЕ ПРАКТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ

Очеретна И.П.

Аннотация. В статье определены и обоснованы компоненты, критерии и показатели профессиональной компетентности будущих бакалавров документоведения и информационной деятельности в процессе практической подготовки. Решение заявленной проблемы решается в результате раскрытия мотивационного, когнитивно-информационного, деятельностного и оценочно-результативного компонентов. К каждому компоненту определены критерии и показатели профессиональной компетентности будущих бакалавров документоведения и информационной деятельности в процессе практической подготовки.

Ключевые слова: практическая подготовка, профессиональная компетентность, компоненты, критерии, показатели профессиональной компетентности.

COMPONENTS, CRITERIA AND INDICATORS OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF THE FUTURE BACHELORS ON DOCUMENT SCIENCE AND INFORMATION ACTIVITY IN THE PROCESS OF PRACTICAL TRAINING

Ocheretna I.P.

Abstract. The article defines and substantiates the components, criteria and professional competences of the future bachelors on document science and information activity in the process of practical training. The solution of the mentioned problem is done as a result of the disclosure of the motivational, cognitive-informational, activity and evaluation-result components. For each component, criteria and indicators of professional competence of the future bachelors on document science and information activity in the process of practical training have been determined.

Keywords: practical training, professional competence, components, criteria, indicators of professional competence.

УДК:159.947.5

АНАЛІЗ РІЗНОМАНІТНИХ ПІДХОДІВ ДО ТРАКТУВАННЯ ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

А.П. ПАНЧУК, канд. пед. наук, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання *Рівненського державного гуманітарного університету*

І.В. ПАНЧУК, ст. викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання *Рівненського державного гуманітарного університету*

Т.В. БУТЕНКО, ст. викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання *Рівненського державного гуманітарного університету м. Рівне*

E-mail: sportclub.rdgu@uk.net

Анотація. У статті акцентується увага на тому, що найбільш пріоритетним є питання, які стосуються педагогічного забезпечення навчального процесу з фізичного виховання засобами, які підвищують мотивацію до професійної діяльності, накопичення національних і духовних цінностей. Від їх успішного співвідношення залежить підвищення ефективності процесу спеціалізованої підготовки.

Ключові слова: ціннісно-мотиваційна сфера, моральні цінності, мотив, фізичне виховання, ціннісні орієнтації.

Актуальність. Соціально-економічні перетворення в Україні, інтеграція її в європейське суспільство створює необхідність у фахівцях якісно нового рівня. Це зі свого боку впливає на зростання кількості наукових досліджень, присвячених проблемам фізичного виховання в контексті підготовки фахівців різних спеціальностей.

Аналіз останніх джерел та публікацій. Аналіз різноманітних підходів до трактування «цінностей», «ціннісних ставлень», «ціннісно-мотиваційної сфери» свідчить про складність цього феномену, структурної та функціональної близькості до деяких інших складових свідомості, таких як установки, відносини, спрямованість, мотиви, потреби, інтереси, погляди, уявлення тощо.

Дослідники вказують, що ціннісно-мотиваційна сфера формується у кожної людини від моменту її народження у процесі включення її у соціум та зміцнюється або змінюється і радикально перетворюється залежно від умов існування та виховання.

З точки зору Венглярського Г. [1], визначення виховання як процесу пов'язане з формуванням системи цінностей людини, її специфічного змісту та ієрархічної структури. Автор означає це як відмінність від освіти як процесу передачі знань та від навчання як засобу передачі вмінь, та від керування як підкорення індивіда соціальним нормам. На його думку, виховання полягає у залученні учня до цінностей вихователя, але не в інформуванні про цінності, не в їх вивченні та не в їх нав'язуванні. Виховання розглядається як засіб перетворення цінностей соціуму у цінності особистості, яке може виникати у процесі залучення до ціннісного пізнання інших людей, може бути усвідомленим та неусвідомленим, може бути прямим, контактним та опосередкованим артефактами – творіннями культури, у яких опредмечені цінності попередніх поколінь.

Проблеми формування індивідуальної фізичної культури, як ціннісного компоненту особистості вивчала Марченко О. Ю [7]. Вона відзначала неможливість її формування тільки через вирішення завдань рухового характеру, бо орієнтир на тілесний розвиток людини, який не торкається інтелектуальної та духовної сфери, призводить до абсолютизації фізичних здібностей, неправомірного їх ототожнення з фізичною культурою в цілому.

У роботах українських вчених при формуванні індивідуальної фізичної культури особливе значення має діяльний підхід. Діяльність завжди супроводжується емоційним переживанням, пов'язаним із задоволенням потреби. Михайлишин Г. Й. [8] звертала увагу на зміст оздоровчої діяльності людини як такої, що визначає її залучення до цінностей фізичної культури.

Висновок про вплив активної діяльності на розвиток психіки, а значить, і на формування особистості та формування її ціннісних орієнтацій, зробив Москалець В. П. [10]. Розвиваючи думку про визначальну роль діяльності у процесі індивідуального розвитку людини, Марченко О. Ю. [7] стверджує, що оздоровча діяльність є основою функціонування та розвитку індивідуальної фізичної культури, у процесі якої відбувається перетворення навіть не стільки зовнішньої реальності, скільки внутрішньої, тобто власної природи людини, що дає їй можливість для подальшого саморозвитку та самовдосконалення.

Мета. Здійснити теоретичний аналіз різноманітних підходів до трактування ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання.

Методи. Теоретичні (аналіз, синтез, порівняння наукової літератури, що дав змогу розробити концептуальні підходи дослідження).

Результат. У даній статті потребує особливого аналізу питання диференціації понять «мотив» та «цінність». Як стверджує Смакула О. І. [13], мотив частіше за все відповідає якійсь одній конкретній потребі, тоді як цінність інтегрує окремі потреби та мотиви у єдине смислове ціле, яке викликає стійке емоційне позитивне забарвлення щодо взаємодії з відповідним предметом або явищем. Для виявлення ціннісного ставлення, автор пропонує з'ясувати, чи викликає певне явище позитивно емоційне переживання та які базові потреби або відповідні мотиви обумовлюють це переживання.

Зі Смакулою О. І. погоджуються й інші вчені. Деякі з них Козібродський С. П. та Москалець В. П. пропонують вивчати «ціннісні ставлення» через мотиви діяльності.

Ільїн Є. П. [5] прямо вказує, що мотиви – це ставлення, інтерес до діяльності, який формується у процесі виховання. Дати чітке визначення дефініції «мотив» не є можливим. Ще Леонтьєв О. М. вважав цю проблему безнадійною, оскільки «мотивами називають й інстинктивні імпульси та біологічні потяги й апетити, переживання, емоції та інтереси, бажання та життєві цілі, ідеали, а з другого боку, подразнення електричним струмом».

Занюк С. С. [4] дає таке робоче визначення мотиву: «Мотив – це внутрішній збудник до того або іншого виду активності (діяльність, спілкування, поведінка), який пов'язаний із

задоволенням певної потреби. Що б не виступало мотивом – ідеали, інтереси, ствердження, соціальні установки, цінності, – за ними все одно стоять потреби особистості у всій їх багатоманітності (від біологічних до соціальних)».

Досліджуючи поняття «ціннісно-мотиваційна сфера», Марченко О. Ю. [7] запропонувала трирівневу «структуру спрямованості особистості», яка представлена у вигляді піраміди. У її основі знаходяться потреби та ситуативні мотиви, середній рівень включає в себе ціннісні орієнтації, ідеали, інтереси, нахили, а верхівкою є життєва мета, життєва позиція та світогляд. Автор використала запропонований підхід у технології формування мотивації при вивченні спортивної кар'єри.

У літературі виділяється кілька підходів до дослідження головних детермінант мотивуючої поведінки. Одним з них є внутрішнє джерело – особистість, потреби та мета студента, спортсмена тощо.

Прояв зовнішніх та внутрішніх мотивів особистості правильніше розглядати з точки зору ціннісно-мотиваційного ставлення до фізичної культури. Мицкан Б. М. [9] пропонує вивчення трьох компонентів: інформаційно-когнітивного, емоційно-вольового та інтелектуального.

Інформаційно-когнітивний компонент виявляється в усвідомленні суспільної значимості цінностей фізичної культури як змісту педагогічного впливу на себе та інших людей. Неправильно сформовані ставлення перетворюють діяльність у сфері фізичної культури у насильницькі, неприємні заняття, які викликають негативні емоції, відчуття неприязні до неї. До когнітивного компоненту входить: рухова антиципація; здатність до швидкого засвоєння рухів; чуттєво-емоційне переживання своєї діяльності; сміливість у вирішенні поставлених рухових завдань; наполегливість, упертість у досягненні мети; створення для себе нових рухових комбінацій; висока культура рухів; комбінування та перетворення рухових дій у зв'язку з конкретною ситуацією; розробка техніко-тактичних варіантів вирішення рухових завдань ситуацій.

Навчання в гуманістичному варіанті припускає необхідність розвитку і саморозвитку особистості при освоєнні нею знань, вироблення власних смислів їх розуміння. Воно доповнюється буденними, суб'єктивними смислами і особистісним розумінням матеріалу самими студентами [12].

Успіх навчання багато в чому залежить від рівня розвитку пізнавальних здібностей особистості (сприйняття, мислення, уваги, пам'яті), а також потреби і активності у здобутті знань. Завдання ВЗО полягає в тому, щоб навчальний процес сприяв розвитку мислення і уяви студентів і тим самим розвитку їх творчої активності та ініціативи.

В унісон Мицкану Б. М., Занюк С. С. [4] зазначає: «Знання лише тоді стають благом студента, коли вони народжуються зі злиття внутрішніх духовних сил людини і світу, який пізнається ... – Переживання і відчуття того, що знання – це плоди напруги мого людського духу, плоди пошуків, творчості – праці думки і душі ... Вчення продумуються і переживаються як щастя, благо, приваблива діяльність за тієї умови, коли ми виховуємо, перш за все, мислителя».

Емоційно-вольовий компонент ставлення студентів до фізичної культури визначає ступінь, з якого даний вид діяльності задовольняє потребу. Емпіричними критеріями є: безпосередня задоволеність видом діяльності; розмір бажаних затрат часу; оцінка особистої значимості даного виду діяльності; оцінка своїх здібностей до даного виду діяльності. При формуванні емоційно-вольового компоненту враховуються особистісні якості студента. Його вдосконалення пов'язане з розвитком самопізнання та самооцінки.

Інтелектуальний компонент, на думку Стадника В. [14], розкриває ступінь активного прояву інтересу. Автор розглядає його у двох аспектах – як поведінкову готовність до діяльності та як реальну діяльність. Остання служить критерієм розмежування інтересів на реалізовані та нереалізовані. Емпіричним критерієм даного компоненту буде місце даного виду діяльності серед інших видів. У розвитку інтелектуального компоненту ставлення студентів, суттєву роль відіграє їх освітній рівень та пропаганда знань у сфері фізичної культури.

Позитивна мотивація у ставленні до цінностей фізичної культури буде формуватися за умови трансформації зовнішніх стимулюючих впливів на особистість молодшої людини у внутрішні збудники сили, як способу «присвоєння» духовних цінностей, вироблених

людством у сфері фізичної культури.

Інтегратором процесу розвитку особистості виступає свідомість, як системна властивість психіки, яка розвивається в онтогенезі за схемою: свідомість – самосвідомість – рефлексія. Саме рефлексією доповнює категоріальний апарат ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання Семененко В. [11]. Цей процес на її думку поживляє тілесне буття людини індивідуальну складову його життя і формує основу особистісного розвитку.

Дехтяр В. [2] вважає, що «самосвідомість не базова складова, притаманна людині, а продукт розвитку. В ході цього розвитку, у міру того, як людина набуває життєвий досвід, перед ним не тільки відкриваються все нові сторони буття, але й відбувається глибоке переосмислення життя».

У сучасній науці рефлексія розглядається як універсальний спосіб аналізу самої свідомості, його можливостей у пізнанні і в об'єктивній оцінці предметів і явищ дійсності. У рефлексії максимально використовуються можливості мислення, творчої роботи свідомості з образами і уявленнями, сконструйованими самою ж свідомістю.

Дранчук І. Д. [3] досліджував професійну спрямованість фізичного виховання студентів педагогічних спеціальностей у його принципах та педагогічних умовах підготовки студентів відсутня суб'єктивна складова фізичного виховання. Підхід базується тільки на зовнішніх впливах на студентів, практично без використання механізмів їх власної активності, і не включає формування культури вчителя та його ціннісно-мотиваційних орієнтацій.

Проводячи дослідження у групах студентів педагогічних спеціальностей, з'ясувано, що їх ціннісне ставлення до фізичної культури та спорту як соціальне явище недостатньо сформовано. Це підтверджується невисоким ранговим місцем фізичного здоров'я у системі індивідуальних цінностей, невисокою оцінкою студентами якості викладання відповідного предмета, наявністю у значної частини студентів негативних хвилювань під час занять фізичною культурою, відсутністю або недостатньою сформованістю основних збудників активності студентів до занять фізичною культурою.

Вплив колективу як фактора формування ціннісних орієнтацій вивчали Занюк С.С., Ільїн Є. П. та інші. Так, у дослідженнях Ільїна Є. П. виділено, що у колективі існує певна кореляційна залежність між ціннісними орієнтаціями особистості та її розташуванням у групі.

Занюк С. С. [4] дещо пізніше вивчав характер спілкування у рамках студентських груп, обравши три критерії: довірливий, авторитетний та дифузний. Результати свідчать про достатню близькість мотивів вибору однокурсника за авторитетними та довірливими критеріями.

У структурі ціннісних орієнтацій студентів було виділено предметно-результативний компонент розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів.

Оскільки людина набуває нових форм поведінки, опановує нові види діяльності, необхідні їй для вирішення життєво важливих проблем, коли вона навчається змінювати способи і структуру своїх дій, утворювати нові зв'язки між окремими предметами і їх властивостями, між різними ситуаціями. Навчання при цьому виступає своєрідним способом накопичення практичного досвіду вирішення завдань подібного роду. Такий досвід на являє собою сукупність умінь і навичок, формування яких є однією з основних завдань навчання майбутнього фахівця.

Однак наявність у студентів інтересу до вирішуваних завдань, показ і роз'яснення їх важливості і корисності, створення установки на оволодіння навичкою – це загальні умови формування будь-якої навички. Важливі й такі умови, як інформація про досягнуті результати, заохочення правильних дій і успіхів.

Круцевич Т. Ю. [6] дослідила динаміку ієрархій ціннісних орієнтацій особистості у студентський період. Автор зазначає особливості динаміки ієрархічного розподілу ціннісних орієнтацій студентів вищого педагогічного навчального закладу. При створенні відповідних умов навчально-виховної роботи у експериментальних групах студентів підвищилася значимість цінностей наступних груп: професійної самореалізації самореалізації («цікава робота», «активне дієве життя», «впевненість у собі», «творчість», «ретельність», «відповідність», «ефективність у справі», «незалежність»); самовдосконалення («життєва мудрість», «пізнання», «розвиток», «високі вимоги»); інтелектуальні («освіченість», «широта

поглядів»); вольові («акуратність», «раціоналізм», «тверда воля», «самоконтроль»).

Водночас у навчально-виховному процесі недостатньо уваги приділяється формуванню цінностей, які необхідні майбутнім випускникам педагогічного ВЗО: «вихованість», «сміливість у відстоюванні своєї думки та своїх поглядів», «чутливість», «терплячість». До кінця навчання у ВЗО у студентів знижується значимість таких груп цінностей: особистого життя («здоров'я», «кохання», «розваги», «свобода»), матеріальних («матеріально забезпечене життя»); міжособистісного спілкування («щасливе сімейне життя», «щастя інших», «чесність»).

Одним з основних факторів розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів у процесі фізичного виховання є спрямованість на самовдосконалення. Для визнання необхідності самовдосконалення треба створити уявлення про себе, тобто здійснити самооцінку. У психології виділяється поняття «Я – концепції». Згідно з трактуванням Москальця В.П. [10] «Я – концепція» – це сукупність усіх уявлень індивіда про себе, пов'язана їх оцінкою. Описову складову «Я – концепції» часто називають образом «Я». Складову, пов'язану зі ставленням до себе або до окремих своїх якостей, називають самооцінкою або сприйняттям себе.

При формуванні внутрішньої мотивації психологи звертають увагу на стан повного занурення або поглинання діяльністю, яке в зарубіжній психології отримало назву «приплив». При цьому стані той, хто займається фізичними вправами, повністю віддається діяльності, втрачає відчуття часу, відчуває, що все відбувається, як слід. Цей стан оптимального збудження, яке не викликає ні нудьги (що буває при недостатньому рівні збудження), ні тривоги (що характерно для надлишкового рівня збудження).

Науковці вказують, що занурення викликає такі сильні позитивні емоції, що є внутрішнім заохоченням, внутрішньою нагородою. Заняття фізичними вправами можуть підвищити збудження до оптимального рівня і через це принести задоволення, але не завжди і не для всіх. Для деяких осіб спорт не є задоволенням і не підвищує рівень їх збудженості, а за негативних емоцій робить його надмірним. Це цілком стосується і практики занять фізичними вправами в умовах навчальних закладів різного рівня. Тому від педагогів залежить чи викликають зацікавленість у студентів ці заняття, чи не проводяться вони нудно й одноманітно, чи не викликають почуття тривоги і занепокоєння.

У праці Занюка С. С. [4] підкреслюється, що для кожного певного вікового періоду характерне відповідне ставлення до довколишнього світу, у тому числі до цінностей фізичної культури. На практиці це виявляється у виборі «провідного виду діяльності». Автор вказує, що оздоровча освіта має здійснюватись через провідний вид діяльності, яка дозволяє найбільш ефективно використовувати засоби та методи фізичного виховання для формування цілей, потреб, мотивів, ціннісних орієнтацій.

Позицію про те, що підготовка спеціалістів повинна мати яскраво виражений патріотичний характер, здавна підтримували видатні філософи, педагоги. Як немає людини взагалі (абстрактної, безликої, без конкретної національної належності), а є людина – українець, росіянин, японець, так немає виховання взагалі, а є німецьке виховання, японське тощо. «Ставши одним із чинників духовного життя народу, виховання пішло у кожного народу своїм особливим шляхом, і тепер кожен європейський народ має свою окрему характеристичну систему» [10]. Наявність національного змісту у виховному процесі сприятиме поверненню до джерел, до першовитоків, заступить місце суспільній бездуховності, виробить ідеали національної гармонії.

Роль кваліфікованого фахівця є неocenенною у процесі поповнення знань, забезпеченні стійкої внутрішньої мотивації студента, стимулюванні його творчості у навчанні. Викладач має безліч можливостей через свій навчальний предмет прилучити студента до краси, добра, культури та інших загальнолюдських цінностей.

Висновки. Таким чином, у дослідженнях представників наукових шкіл сфер фізичної культури, спорту, соціології, психології, педагогіки явно відображена взаємообумовленість діяльності людини та її ціннісних ставлень. Сама діяльність розпочинається з мети, але потім у процесі та у результаті діяльності формується нова мета, яка у ситуації успіху може підтвердити або зміцнити ціннісно-мотиваційну сферу студентів, а за невдачі – нівелювати цінності.

Розглянутий аналіз досліджень розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів засвідчує, що цій проблемі приділяється достатньо уваги. Але ця проблема вирішувалася більш на теоретичному рівні, що може стати методологічною основою проведення нашого дослідження. Разом з тим наведений аналіз та виявлені факти підкреслюють актуальність обраної проблеми.

Список використаних джерел

1. Венглярський Г., Попов М., Сухарев О. Шляхи оптимізації навчального процесу з фізичного виховання у вищій школі. *Вісник Технологічного університету Поділля. Хмельницький*. 2002. № 5, Ч. 3 (48). С. 16 – 19.
2. Дехтяр В. Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів : навч. посібник. К.: Екмо, 2005. 219 с.
3. Дранчук І. Д. Динаміка стану здоров'я студентів гуманітарних вищих закладах освіти. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. пр. Харків: ХДАДМ (ХХПІ), 2002. № 22. С. 23–28.
4. Занюк С. С. Психологія мотивації: навч. посібник. К.: Ніка-центр, 2002. 256 с.
5. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. СПб.: Питер, 2008. 512 с.
6. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання : підр. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2-х томах. К.: Олімпійська література, 2008. Т. 1. 390 с. Т. 2. 367 с.
7. Марченко О. Ю. Формування ціннісних категорій особистої фізичної культури у студентської молоді: автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту. К., 2010. 21 с.
8. Михайлишин Г. Й. Цінності освіти як засіб досягнення мети суспільного поступу. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*: збірник наукових праць. вип. 47. Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2011. С.195–202.
9. Мицкан Б. М. Вплив психологічних чинників на рухову діяльність. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*: наукова монографія за редакцією проф. Єрмакова С. С. Харків: ХДАДМ (ХХПІ), 2007. № 6. С. 197–199.
10. Москалець В. П. Структурно-функціональна організація особистості. *Психологія і суспільство*. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис. 2010. № 2 (40). С. 20–26.
11. Семененко В., Білецька В. Особливості організації процесу фізичного виховання у технічному вищому навчальному закладі. *Теорія і методика фізичної культури і спорту*. 2011. № 3. С. 74–77.
12. Сергієнко Л. П., Шарий Д. В. Методологічні основи комплексного тестування у фізичному вихованні і спорті. *Теорія та методика фізичного виховання*. 2010. № 5. С. 3–12.
13. Смакула О.А . Формування ціннісного ставлення майбутніх учителів до фізичної культури: автореф. дис. ...канд. пед. наук. К., 2004. 19 с.
14. Стадник В. В. Використання плавання у позанавчальних заняттях студентів ВНЗ. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2013. № 7 (33). С. 348–253

References

1. Venkryarsky G., Popov M., Sukharev O. Ways of optimization of the educational process of physical education in high school. *Bulletin of the Technological University of Podillya. Khmelnytskyi*. 2002. No. 5, Ch.3 (48). Pp. 16 - 19
2. Дехтяр В. Physical education of students of higher educational institutions: teaching. manual. K. : Ekmo, 2005. 219 p.
3. Dranchuk I. D. Dynamics of health of students in humanitarian higher education institutions. *Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sport*: Sb. sciences Kharkiv Avenue: KhDADM (KhKhPI), 2002. No. 22. P. 23-28.
4. Zanyuk S. S. Psychology of motivation: teach. manual. K. : Nika-center, 2002. 256 p.
5. Ilyin E. P. Motivation and motives. St. Petersburg: Peter, 2008. 512 p.

6. Krusevich T. Yu. Theory and methods of physical education: sub. for studio higher tutor shut up nat upbringing and sports: in 2 volumes. K.: The Olympic Literature, 2008. T. 1. 390 p. T. 2. 367 pp.
7. Marchenko O. Yu. Formation of Valuable Categories of Personal Physical Culture in Students' Youth: author's abstract. dis ... Candidate Physical Education and Sports Sciences. K., 2010. 21 p.
8. Mikhailishin G. Y. Values of education as a means to achieve the goal of social progress. Humanitarian Bulletin of the Zaporizhzhya State Engineering Academy: a collection of scientific works. vip 47. Zaporizhzhia: View of the ZGIA, 2011. P.195-202.
9. Mitzkan BM Impact of psychological factors on motor activity. Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports: scientific monograph edited by prof. Ermakova S. S. Kharkiv: KhDADM (KhKhPI), 2007. No. 6. S. 197-199.
10. Moskalets V.P. Structural and functional organization of personality. Psychology and Society. Ukrainian theoretical and methodological socio-humanitarian magazine. 2010. No. 2 (40). Pp. 20-26.
11. Semenenko V., Biletska V. Features of organization of the process of physical education at a technical higher educational establishment. Theory and methods of physical culture and sports. 2011. № 3. P. 74-77.
12. Sergienko L.P., Shariy D.V. Methodological bases of complex testing in physical education and sports. Theory and methods of physical education. 2010. No. 5. С. 3-12.
13. Smakula O.A. Formation of the value relation of future teachers to physical culture: author's abstract. dis ... Candidate ped sciences K., 2004. 19 p.
14. Stadnik V.V. Use of swimming in extra-curricular classes of students of universities. Sport Newspaper Prydniprov'ia. 2013. No. 7 (33). Pp. 348-253

АНАЛИЗ РАЗЛИЧНЫХ ПОДХОДОВ К ТРАКТОВКЕ ЦЕННОСТНО-МОТИВАЦИОННОЙ СФЕРЫ СТУДЕНТОВ В ПРОЦЕССЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

Панчук А. П., Панчук И. В., Бутенко Т. В.

***Аннотация.** В статье акцентируется внимание на том, что наиболее приоритетным есть вопросы, которые касаются педагогического обеспечения учебного процесса по физическому воспитанию средствами, которые повышают мотивацию к профессиональной деятельности, накопления национальных и духовных ценностей. От их успешного соотношения зависит повышение эффективности процесса специализированной подготовки.*

***Ключевые слова:** ценностно-мотивационная сфера, моральные ценности, мотив, физическое воспитание, ценностные ориентации.*

ANALYSIS OF VARIOUS APPROACHES TO THE INTERPRETATION OF THE VALUE-MOTIVATIONAL SPHERE OF STUDENTS IN THE PROCESS OF PHYSICAL EDUCATION

Panchuk A. P., Panchuk I. V., Butenko T.V.

***Abstract.** The article focuses on the fact that the most priority is the issues concerning the pedagogical provision of the educational process of physical education by means which increase the motivation for professional activity, accumulation of national and spiritual values. Increasing the effectiveness of the specialized training process depends on their success.*

***Key words:** value-motivational sphere, moral values, motive, physical education, value orientations.*